

endkívül leszállított árak!

Karácsonyi vásár

Rendkívül leszállított árak!

Uj! Uj!

Bolgár főkötő.

Guttman Zsigmond
a „Csipkekirályné”-hez,

csipke-, himzés-, függöny- és divatáru-kereskedése,
BUDAPEST, IV. kerület, váczi utca 25-ik szám alatt.

Ajánlja a legnagyobb **UJDONSÁGOKAT** a következő cikkek közül:

Jersey-TRICOT-derekak
2 frt 50 kr.-tól kezdve,
TRICOT-fü-öltözetek
4 frttől kezdve,
TRICOT-gyermek-ruhácskák
2 frt 30 kr.-tól kezdve,

Berlini kendők, Fantasie- és zsenilla-kendők, Pellerin, színházi kendők és főkötők, shawlok, echarpok a legújabb kivitelenben, csipke-kendők,

Plastron, jabots, fátyolok, paszománt-diszitések, nyak- és divat-szalagok, rüche-ök és nyakraváló esikok, csipkék, csipkekelmék, himzések

ismeretes jó minőségben, rendkívül olcsó, de szabott áron.

UJDONSÁG: bolgár főkötő, mint a képen, gyöngydiszítéssel, drbjá 3 frt minden színben. Minták, rajzok bérmentve. — Meg nem felelő készséggel kicseréltetik.

Folytonosan érkező ujdonságok a karácsonyi piacra.

endkívül leszállított árak!

Minden vasárnap maradékok eladása!

Rendkívül leszállított árak!

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható — az osztrák tartományok számára **Szellinski György** or. kir. egyetemi könyvtárosnál, Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.

GYERMEKÉLET

KLEINMICHEL J. RAJZAIHOZ

a verseket írta és átdolgozták

SZÁSZ KÁROLY ÉS VARGHA GYULA.

34 nagy színnyomatú képpel.

Ára színes borítékba kötve 3 forint.

JÓ GYERMEKEK KÖNYVE

THUMANN PÁL RAJZAIHOZ

a verseket írta és átdolgozták

SZÁSZ KÁROLY ÉS VARGHA GYULA.

48 nagy színnyomatú képpel.

Ára színes borítékba kötve 3 forint 60 kr.

!Kerepesi bazár!

az udvarban levő játékaru-
osztály valamint a hozzá
tartozó helyiségekben
dús választék a leg-
olcsóbb, valamint
legfinomabb já-
tékarukban,
az ismert
cégnél

Késmárky és Illés

**KINCSEM-
SORSJEGYEK** 3031

à 1 frt 11 sorsjegy csak 10 frt
Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

Kapható a fő elárústásban

LÖRY J. bank- és váltó-üzletében
a „Magyar Mercur” kiadóhivatala
Budapest, Hatvani-utca 17. sz. a.

Nélkülözhetetlen sorjegybirtochosok, tőkepénzesek, spekulánsok, takarékpénztárok, letéti és árvasszéki hivatalok számára a
MAGYAR MERCUR
hiteles sorsolási tudósító és pénzügyi szakirat.
Előfizetési ára egész évre csak 2 frt.

Ma

gyar Háziasszony»
háztartási és szép-
irodalmi hetilapnak
előfizetési ára:
egész évre frt 6.—
félre „ 3.—
negyedévre „ 1.50
«Mutatványsámok,
kivánatra ingyen és
bérmentve küldetnek.»
A «Magyar Házi-
asszony» kiadóhiva-
tala Budapesten, V.
nagy-korona-utca
20. szám.

52-İK SZÁM. 1886.

BUDAPEST, DECEMBER 26.

XXXIII. ÉVFOLYAM

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: félre — 6 *

Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 8 frt
félre — 4 *

Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt
félre — 3 *
Külföldi előfizetésekre a postai
meghatározott vitéldij is csatolandó

KARÁCSONYI KÉPEINKHEZ.

Szász Károly alábbi költeménye elég magyarázatot ad ugyan karácsonyi képeinkhez, de álljon itt azért rólok prózában is néhány szó. A Krisztus születését, a betlehemi éjszakát ábrázoló kép, első jelentőségben — a Murillóé. A ki ettől a mestertől valaha egy képet látott, s láthat nem egyet a mi országos (Esterházy) képtárunkban is, az hajlandó lesz igazat adni azoknak, a kik Murillót, a spanyol festőt, mindjárt Rafael után s valamennyi más, olasz és nem olasz festő elébe helyezik. Emlékezzenek olvasóink az ő szent családjára az országos képtárban.

Spanyolországban jóval később jutott virágzásra a szent festészet, mint Olaszországban, mert tetőpontját csak a XVII. század közepén érte el Murillóban. Murillo (Bartolomeo Esteban) a nép gyermeke volt s a nép festője maradt. Egyaránt tudta festeni a szevillai rongyos utca-gyerekeket s a kegyes szerzeteseket, kiknek társaságában gyakorolta jótékonyosságát és a mennyei angyalokat, kik díszénekeiket zengik a magasságban; mert ő oly alázatos, jószívű s őszintén hívő volt lelkében, a mily nagy művész lángesze által s egész életében dolgozva, becsületlen szegénységben halt meg, a szegények közt osztván ki keresményét. Közte s híres vetélytársa, Velasquez közt ezt a különbséget tette egy szellemes műbiráló: Velasquezet némelyek bámulták, Murillót mindenki szerette.

Képe, mely előttünk áll — az eredeti után készült metszetben — «A pásztorok imádása» — a madridi muzeum egyik főkínese. Oly szeretettel, oly gyöngéden s mégis oly önállósággal és erővel kezeli tárgyát, mintha ő festené először a betlehemi istálló belsejét, melyet annyi nagy művész festett már előtte. Metsző nem adhatja vissza, meg sem közelítheti a színek melegségét s üde báját, mely e képen előmlik. A fény és a szín mélysége a legtisztább érzés édességével vegyül rajta. A vén juhász oly természetesen s durvaságában is oly megragadó áhitattal terdel a világ most született fejedelme előtt — s a gyermek mennyei fényben uszó ártatlansága és a fölé hajló anya arcán az égi és földi öröm vegyülete — mind oly igaz, oly megható, minden túlzás nélkül.

Nem oly mestermű mint Murillóé, de szintén megkapó rajz a másik karácsonyji kép, a fény és sötét vegyületével. Fenn az angyalok

kara, hegedű-, hárfa-, trombitakisérettel, égi fénytől környezve, lenn a sötétben ülő világ, a föld jeleneteivel. S itt az evangélium két külön jelenetét látjuk, eredeti felfogással, összefogva: az angyali jelentés által az örömhír tudatára ébredő pásztorokat s a csillag által Betlehem felé vezetett keleti bölcseket. A kép szerencsésen egyesíti a kettőt s egy hangulatba olvasztja őket.

KARÁCSONY. — VÁGÓ PÁL RAJZA.

A GYERMEK-JÉZUS ÉS AZ IRÁSTUDÓK.

Mások külön, de az egyiket decz. 25-én, a másikat jan. 6-án, s végre mások ismét mindkettőt decz. 25-dikén. Csak Justinian császár vetett véget a zavarnak, s 550-ben egy edictumot bocsátott ki, melyben elrendelte, hogy decz. 25-ikén a születés, jan. 6-án a keresztelés ünnepeltesék. Ettől fogva az ünnep egyöntetű lett az egész kereszténységben, legalább a dátum tekintetében, s még a görög egyház is, mely később a javított Gergely-fele naptárt nem fogadta el, a maga számítása szerint decz. 25-én ünnepli a karácsonyt.

Ez a dátum szerepelt ennél fogva első ízben is a 354-dik évi ünnepjegyzékben. De a görögök, s mindenekelőtt az alexandriaiak, nem fogadták el. Konstantinápolyban e dátum csak 376-ban s Alexandriában meg épen 431-ben vezetett be; de ennek dacára a 6-dik század közepéig nagy volt a zavar. Némely hitközségek a születési és keresztelési napot együtt jan. 6-án ülték.

KARÁCSONY ÜNNEPE SPANYOLORSZÁGBAN.

Az ember megszokta, hogy a karácsonyhoz zord téli tájakat képzeljen, zúzmars fákkal, csikorgó hideg széllel, mely szemünkbe csapkodja a hullongó hópelyheket, míg a távolban valami ismerős ház kivilágított ablaka integet

MÁRIA JÉZUST OLVASNI TANIJÁ.

bizalmasan, jó meleg szobában pattogó kályhával várva. Ezek nélkül az aprólékoságok nélkül szinte élvezni sem tudjuk a karácsonyi ünnepek magasztos fenségét a maga teljességében, s elég egy loes-poccos fekete karácsony, hogy egészen kizökkentsen emelkedett hangulatunk kerékvágásából. Pedig min lebből semmi sincs a derült egüspanyol földön s azért még sem kevesebb ünneplésséggel ülnek meg a karácsonyt mint mi, a mérsékelt égöv alatti népek. Igaz, hogy ott sem a karácsonyfát, sem az ajándékozást nem ismerik, de azért a karácsony nem csupán egyházi, hanem valódi népnép, melyet *noche buena*, — jó éj — néven ismer a szép spanyol föld minden rendű és rangú lakója.

Már napokkal az ünnep előtt Madrid s más városok utcáin egész pulykaseregeket hajtanak piacra, hogy minden család előre beszerezhesse ünnepi falatját; mert Spanyolországban, ép úgy mint déli Franciaországban, a pulykapecsenye (pavo) a karácsonyi asztal nélkülözhetetlen étke. Pavora valóért koldul e napon a koldus is. Sevillában karácsony hetében egész vásár nyílik meg,

A PÁSZTOROK IMÁDÁSA. — Murillo festménye után.

A MEGVÁLTÓ GYERMEKKORÁBÓL.

JÉZUS UTBAN JERUZSÁLEM FELÉ.

a mikor is a trianai kapu előtt, a Gvadaluquir balpartján, a hajóhid és arany torony közötti téren egész sereg árubódé út sítort, melyekben mindenféle süteményeket, névszerint a marcipánhoz hasonló, búzalisztból, mézből és mandulából készült *torone*-t, továbbá különféle gyümölcsöket, citromátokat, ezukros és malozsás lepényeket árusítanak el. Nagy kelete van ilyenkor a tarka selyempántlikáknak (cintus), imádságos könyveknek, népdaloknak, olvasóknak,

helyen, kávéházakban, sőt az elegáns utcákon is pokoli zsvajjal ered meg. Tarka ruhás csoportok gitár és castagnette hangja mellett dalolva és rikoltozva járnak be a várost, miközben tánczra is kerekednek, a számos tiendásban.

Jellemzi a spanyolok játékdühét, hogy a karácsony egyszersmind mindenféle szerenesejének szabadalmazotts kiváltképeni napja. Deczember 24-ikére szokták tenni a nemzeti sorsjáték főhuzását s ilyenkor, minthogy milliókra menő

ahhoz való készülékben a golyókat és számokat, s huzzák ki a nyereményeket.

Valencia piacain kis színházakat is szokás felállítani, úgynevezett *nacimientokkal*, vagy jász-lakkal, melyek gipszben vagy fában kifaragva tüntetik fel Krisztus születését több ismeretes alakkal, fényesen kivilágítva s mastix-, thymian- és levendula-ágakkal körülággatva, zenekísérettel. A tehetősebbek házerkélyei lámpionokkal világitatnak ki s transparentekkel díszített-

KARÁCSONY-ÉJ.

szentképeknek és hangszereknek, minők a tamburinok és zambombák. A zambomba, mely karácsony estéjén nagy szerepet játszik, egy neme a dobnak s cserépfazék-formája van, fenekén egy lyukkal, melynek széles nyílása fölé dobbor van huzva, s ebben egy vékony nádpálca úgy van megerősítve, hogy ide-oda tolható, miközben a hangszer sajátos mormogó hangot ad. A ki zambombára nem tehet szert, az réz-konyhadénynyel vesz részt a *noche buena* koncertjén, mely e napon minden nyilvános

összegek sorsoltatnak ki, ezren és ezren lesik Madrid utcáin a huzások eredményét. De a vásártéren is állítanak fel rögtönzött tombolákat és szerenesekekeket (rifas), melyeknél a nyeremény részint egy-egy pulyka, kappan vagy tyúkból, részint toronekból, fűgéből, narancsokból és datolyákból áll. Oly nagy szenvedélye a spanyolnak a játék, hogy még Madridban, a Puerta del Sol legelőkelőbb kávéházaiban is e napon a pinczerek jó borsos áron sorsjegyeket árusítanak el a vendégeknek, s ott nyilvánosan vegyítik össze egy

nek, s mindenütt üdvölvések és karácsonyi énekek (villancios) hallszanak. Madridban is kivilágítva ragyognak a Plaza mayor kirakatai s boltjai, utcákon s téren örömtüzeket gyujtanak, mely körül «esta noche, es noche buena» szavakat énekelve tánczol a rivalgó sokaság. A ki csak teheti, vacsorára hívja ösmerőseit, s e vacsorákon tejes rizs, pulyka és torta képezik a főbb fogásokat, természetesen többféle likőrrel, borokkal s édességekkel. Sevillában nagyon kedvelik e napon a mandula-levest a pompás virá-

Nem jogos-e ezek után az a kérdés is, hogy miért van az, hogy míg a «gróf» magához betegségében mindig orvost hivatott, halálos beteg komornyikát orvosi segély nélkül hagyta kinlódni? S ha ez így van, nincs-e némi alapja annak a *borzasztó* föltevésnek is, hogy a fiatal hölgy halálát talán szándékosan idézhette elő s ama zord őszi napon a kertből adott jelt nem hogy nem vette észre, de szándékosan nem akarta észrevenni?

Ezt a kérdést legujabban Hoffmann Fr. veti fel, a «Schorer Familien-Blatt»-ban közölt igen alapos tanulmányában, de a nélkül, hogy igyekeznek a részleteket közelebbi összhangzathozni az általános kiindulási ponttal, s egy ily

A KICSINYEK ÓRÓME.

A MIT AZ ANGYAL HOZ.

nak vége felé engedélyt nyert nőket fogadni s ez alkalmat használták fel a királylány megmentésére, míg egy hozzá feltűnően hasonló Bourbon Condé, vagy Conti hercegnő maradt helyette a börtönben. A megmenekült királylány egy kolostorban talált menedéket. Midőn azonban 1795. decz. 18-án több képviselőért cserében a Templebeli fogoly-leány is szabadságot nyert s Bécsben királyi tisztelettel fogadtatott, jobbnak látta ez további is XVI. Lajos leánya szerepét játszani s aztán Mitauban, hová I. Pál császár hívta meg, 1799-ben nőül ment az Angouleme-i hercegghez s 1851. okt. 19-én Frohsdorfban halt meg. Az igazi Mária Theresia hercegnőt pedig talán Talleyrand ármánya Van der

mint tudva van, már 11 hónapos korában meghalt, s így a föltevés vele szemben nem talál alapot. Különös, hogy a «Moniteur» már 1824 vagy 1825-ben azt a titokteljes hírt közölte, hogy Thüringia egy félreeső zugában egy rég eltűnt francia hercegnő nyomát fedezték fel, de volt okuk e nyomokat nem kísérni tovább.

Mindent összevéve tehát, az eishauseni ismeretlenek rejtélye a leggondosabb kutatások után sem lett máig is földerítve. Maga a kastély le van már rombolva, fala lebontásakor mindent átkutattak, de az ódon kastély jól megőrizte titkát. Kövei felett csak az emlékezet virraszt, egy megoldatlan talány borongva, tépelődve.

V. S.

MEGLEPETÉS.

KARÁCSONYI KÉPEK.

következtetés csak még megfejthetlenebbé teszi az amugy is felettébb szövevényes rejtély eszméit. Milyen szerepe volt akkor a nőnek e sötét drámában, s mi indíthatta pártfogóját 40 év után arra, hogy agg korára keressen szabadulást e lénytől, kinek egész életét feláldozta? Meddő kérdések ma még ezek, melyekre csak újabb adatok vehetnek döntő világót. Forduljunk inkább utolsó sorban azokhoz a nyomokhoz, melyeket Humann csoportosít kimerítő könyvében s melyek a titok szálát fel egész a trónok világáig vezetik.

Első nyom ezek közt, melyet, mint emlékezzünk, az ingelfingeni gyermek fölismérése ad kezünk ügyébe, s mely szerint a rejtélyes hölgynek *Mária Terézia Sarolta hercegnőt*, XVI. Lajos idős leányát kellene látnunk. A lehetőséget így állították fel: A hercegnő 1778. decz. 19-én született a versaillesi kastélyban s 1792. aug. 10-én szülei, Erzsébet hercegnő nagynénjével, s Lajos Károly fivérével mint a nemzet fogaly vitetett a Templeba. Itt, fogságá-

Valk diplomata kezeire bízta, hogy elérje a világ elől, nehogy a Bourbonok közti családi egyenetlenkedés új tápot nyerjen fölfedezésével. Ezt a változatos dolgozta fel Jókai Mór is a «Névtelen Vár» című regényében.

Más nyomok ismét, mint részben lártuk is, *Enghien herceg* és *Rohan Rochefort Sarolta hercegnő* leányához vezetnek. Ily értelemben Bechstein és Hezekiel német regényei foglalkoznak e tárgygyal.

Harmadikül e hozzászólások sorában a *Bourbon-Conti* Lujza Stefania merül föl. Ez saját sorának csodálatos történetét «Mémoires Historiques» czimen írta meg, és belőle vette anyagát Göthe «Die natürliche Tochter» című drámájához.

Van még egy negyedik föltevés is, mely szerint a dráma hősnője *XVI. Lajos második leánya*, Sophia Helena Beatrice lenne, ki 1786. jul. 9-én születvén, 1804-ben Ingelfingenben 18, 1810-ben Eishausenben 24, s halálakor 51 éves lett volna, a mely datumok a valóságnak meglehetősen meg is felelnek. Amde ez a hercegnő,

EGYVELEG.

* A cigaretták 20 évvel ezelőtt még csaknem ismeretlen volt az Egyesült-Államokban s a mi keveset fogyasztottak, azt is Európából hozták be. Ma már évenként nem kevesebb 2000 millió darabot állítanak elő s a nagyobb rész helyben fogyasztatik el, habár a dohányból is mintegy 3 font jut egy lélekre.

* Kaulbars tábornok igen népszerű ember most Berlinben. A karácsonyi mézesbábosok nagy mennyiségben készítik képét s igen sok fogy belőle.

* A római gladiatorjátékokat akarták felújítani az Egyesült-Államok némely iskoláiban, hol klasszikus színműveket már régóta sikerrel adnak elő a tanulóknak. A gladiatorjátékok durvasága azonban nem tetszett a közönségnek s abban hagyták.

* Hamisított mézsel árasztják el Európát Bostonból s a hamisítás annál veszedelmesebb, mivel a sejtek is láthatók. Ez utóbbiak paraffin viaszból készülnek, magában a mézben sűrű szőlőcukor szörp van egy kis valódi mézsel. A hamisított méz jó keletnek örvend.

KOBURG FERDINÁND HERCEG.

Trónjelöltség ritkán talált még oly általános rokonszenyre, mint az, mely Koburg Ferdinánd herceget nevezé Bulgária jövődjé fejedelmé gyanánt. A herceget származása, rokonsági összeköttetése a különböző uralkodó családokkal, rendezett vagyoni helyzete, kora s általánosan dicsért személyi tulajdonai a legkívánatosabb trónjelölt színében tüntetik föl, olyannak, a kiből minden szükségessé kellék megvan s a ki ellen alig emelhető valamely számot tevő kifogás.

De a mi úgy Bulgária, valamint Európa szempontjából a jelöltül emlegetett herceg személyében csak előny, épen az szolgál hátrányául az orosz udvar szemében. Az oroszok csárjának a bolgárok trónjára olyan fejedeleme kell, a ki neki engedelmes szolgálója, lekötéltetjé s a kitől bizton elvárhatja, hogy oda fogja magát adni a Bulgáriára vonatkozó orosz tervek vak eszközeinek, s a ki készségesen előmozdítandja abban a céljában, hogy e balkáni szép országból észrevétlenül orosz kormányzóság váljék. Olyan jelölt, a ki mindenek előtt a maga országának, a maga népének éljen, s a ki még azonfelül verrokonsági összeköttetéseivel fogva más európai udvarokat is érdeklőzősségre vonna Bulgáriával, olyan jelölt Oroszországnak nem kell. Szert bármilyen szívesen vette is Európa a Koburg herceg nevének fölvetését, s bármennyire megvolna a hajlandóság magában a hercegenben is a bolgárok meghívását elfogadni: a szerencsés kombináció valószínűleg mégis hajótörést szenvedni azon a körülményen, hogy Oroszország nem egyezik bele.

Mindazáltal az érdeklődés sokkal inkább föl van már költve a herceg iránt, semhogy felőle a közönség körülményesebben is értesülni ne óhajtana, s mi épen ez óhajtsanak kívánunk eleget tenni, midőn arezképet bemutatjuk, s róla és családjáról némely részleteket közlünk.

A szász-koburg-gothai hercegi család e század második és harmadik évtizedében a dinasztiai körében olyan forma szerepet játszott, mint napjainkban a holstein-glücksburgi dán királyi család. Skócia bazalt sziklájától Európa legdélebbi pontjáig, a Matapan fokig, a Tajó verőfényes narancsligeteitől a sötétlő gömöri fenyvesekig, mindenütt keresettek voltak az időben a Koburg-hercegek.

Az a kis német fejedelmi család, mely iránt I. Sándor orosz császár — a ki tudvaleg azért szerette az apró német fejedelmi családokat föntartani, «hogy az orosz nagyhercegeknek és nagyhercegnőknek legyen huzasonni és hová férjhez menni» — oly sok jóakaratot tanusított a bécsi kongresszus idején, Napoleon bukása után s a restauráció kezdetén szegény vala. A hercegeknek kétezer forint évi járadékkal kellett kijönnök, a hercegnők pedig csak csekély összegben számították a túpénzüket. De volt az uralkodó hercegi párnak egy megbecsülhetetlen értékű kincse: egy esomé szép, magas növésű, gondosan nevelt, gyönyörű fiú és leány.

A hercegi fiak között *Lipót* vala a legszerencsésebb. Nőül vette III. György angol király fiá-

nak, a walesi hercegnek s később IV. György néven királynak egyetlen leányát, Saroltát, a ki azonban újszülött gyermekével együtt még atyja életében elhalt. Később megkínálták a görög koronával, melyet azonban visszautasított. Ellenben a belgák meghívását elfogadta s nőül bevén Lujza orleansi hercegnőt, Lajos Fülöp francia király leányát, megalapította a Koburgok belgiumi dinasztiáját s Európának legalkotmányosabb érzelmű s népétől annyira szeretett királya lett, hogy midőn 1848-ban mindenütt hullottak a koronák és omlottak a trónok s a népek elűzték királyaikat, a belgák esdve könyörögtek neki, hogy koronáját le ne tegye.

I. Lipót fia *II. Lipót*, a mostani belga király, ki a boldog emlékeztető József nádor leányát, Mária főhercegnőt, József főherceg nővérét vette nőül s kinek e házasságból származott egyik leányát, Lujza hercegnőt Koburg Fülöp herceg,

KOBURG FERDINÁND HERCEG, A LEGUJABB BOLGÁR TRÓNJELÖLT.

magyar honvédtábornok, a másikat, Stefániát, Rudolf királyfi, Ausztria és Magyarország leendő uralkodója vette nőül.

Az angol királyi család már kihalóban volt, midőn III. György negyedik fia, a Kenti herceg, nőül vette a Leiningeni herceg szép özvegyét, Mária Lujza *Viktoria* szász-koburg-gothai hercegnőt, I. Lipót belga király nővérét, ki férjét egy leánygyermekkel ajándékozta meg, Viktória Alexandrinával, a ki ma Anglia királynője. Ezt ismét egy szász-koburg uralkodó herceg, II. Ernő fivére, *Albert* szász-koburg herceg vette el, megalapítván a Koburgok dinasztiáját Angliában s így az angolok uralkodó házat a kihalástól volta-képen két Koburg-sarjadék mentette meg.

Lipót belga király testvéröccse, *Ferdinánd* György Ágost szász-koburg herceg, 1816-ban nőül vette Kohary herceg egyetlen leányát, Mária Antonia Gabriellát s urává lön a Kohary-féle roppant birtokoknak Magyarországon, s ne-

véhez csatolá a Kohary-nevet, mely azonban később nem maradt meg a Koburg név mellett mivel a Kohary-leány nem volt fiúsitva.

Ferdinándnak a Kohary-leányával kötött házasságából három gyermek származott: Ferdinánd, Ágost és Lipót. *Ferdinánd*, a legidősb fiú nőül vette II. Mária da Gloriát, Portugália királyi leányát, megalapította a Brazili császárságát Portugáliában. Neje halála után föl vevé a királyezimet s fia, az elhalt Dom Pedro kiskorúsága alatt regens volt 1855-ig.

Lipót, a harmadik fiú, vezérőrnagy az osztrák magyar hadseregben s Bécsben él, hol házasságra lépett Ruttenstein bárónővel.

A középső fiú, a magyarországi javak örököse az 1881-ben elhunyt *Ágost* Lajos Viktor színt úgy, mint Lipót belga király, Lajos Fülöp francia király egyik leányát, Klementina hercegnőt vette el s ezzel kötött házasságából öt gyermeke született ugymin:

Fülöp, magyar honvédtábornok ki II. Lipót belga király legidősb leányát, Lujzát vette nőül; a volta képi magyar Koburg herceg;

a nála egy évvel fiatalabb *Ágost*, a ki most tengerenagy Braziliában s férje II. Péter brazil császár második leányának Leopoldinának;

Klotild hercegnő, József főhercegnék, a Habsburgok megmaradosított sarjának neje;

Anália szász hercegnő, k Miksa bajor királyi hercegnék s reménybeli bajor királyhoz ment nőül; és végre

Ferdinánd Miksa Károly Lipót Mária, ugyanaz, kit most a bolgár trónra jelöltül emlegetnek s kinek arezképet ez alkalommal bemutatjuk.

A fentebbiekből látható, hogy a Koburgok családi összeköttetésének alig van párja a kerékvilágon. Pedig a fentebbiekben csak a legközelebbi atyafiság kötelekek vannak föltüntetve s a németországiak, honnan pedig a Koburgok valók, egészen mellőzve. Atyafiságban vannak ezen felül az olasz királyi s a német császári házzal és nemkülönben csaknem valamennyi, úgy katolikus, mint protestáns német fejedelmi házzal.

Ferdinánd herceg, a kiről itt szó van, 1861. évbén február 26-án született Bécsben, a Koburgok azon ágából, melynek ereiben magyar vén esőrgedez. Unokája Lajos Fülöp francia királyi leány, unokaöccse az angol királynének és II. Ernő szász-koburg-gothai uralkodó hercegnék, unokatestvére a portugál királynak s ennek utján rokona az olasz királynak, s bátyja, Fülöp utján rokona a belga királynak, sógora Magyarország leendő királynéjának és Ausztria császárnéjának, közeli sógorágban áll a német császári házzal s még az orosz császár családjához is a barátság kötelekei fűzik; és mégis kérdés tárgya, ha egyáltalában lehet-e róla mint Bulgária leendő fejedelméről beszélni.

A herceg Bécsben növekedett s hét éves korúig Fleischmann, jelenlegi szász udvari tanácsos vezetése alatt igen gondos nevelésben részesült.

Azután is rendkívül szorgalmasan tanult s a

écsi Theréziánumban kitűnő sikerrel tette le ízságát. A német, francia, angol és olasz nyel-
sken kívül a magyart is tökéletesen bírja s a
lasszikus nyelveken kívül öt nyelven beszél.

Tanulmányai befejezése után a 11-ik számú
Vürtemberg-herceg-huszárezredben szolgált
únt főhadnagy, egy év múlva azonban átment
Linzbén állomásozó 3. vadász-zászlóaljhoz.

A herceg magyar honosítással is bírván s
után testvérbátyja, Fülöp herceg már is ki-
mő helyet foglal el a magyar honvédségben,
őgora, József főherceg pedig annak épen főpa-
nesnoka: Ferdinánd herceg úgy egy félv
lött maga is a magyar honvédszázárhoz
tette át magát, melyben most főhadnagyi ran-
ot visel.

Szabadságidejét rendszeren arra használta föl,
ogy meglátogassa az európai udvarokat. Így
884-ben résztvett Szergiusz orosz nagyher-
ceg eljegyzésének ünnepén, mely alkalommal
II. Sándor császár igen barátságosan fogadta és a
zaniszló-rend nagykeresztjét adományozta neki.
lfonz spanyol király temetésénél hivatalosan
épvisele nagybátyját, Koburg-Gotha uralkodó
erezegét, Ernőt. A lisszaboni udvart többször
itogatta meg.

Nem régebben, de mikor még sejtelmé sem
ehetett senkinek arról, hogy a bolgár trón me-
gürülhessen, tanulmány-utat tett Bulgáriában, a
nikor is alaposan megismerkedett az ifjú bolgár
llam népével, szokásaival és intézményeivel.
zonkívül is nagy utazásokat tett, nem felületes
ourista módon, hanem figyelve, észlve és
kulva.

A sportok közül, az utazáson kívül, legjobban
zereti a madarászatot. Az ornithologia iránt
lőszertettel viseltetik. Pompás madárgyűjtemé-
ye van, mely a bécsi madárpalotában van
lhelyezve. Ezt a gyűjteményt Rudolf trónörökös,
ki tudvalevőleg maga is szenvedélyes ornitho-
ogus, többször meglátogatta. A herceg botani-
ával is szívesen foglalkozik és a mult évi bécsi
ertészeti kiállításán ő is kiállított néhány exo-
ikus növényt, melyet utazásai közben gyűjtött.
zok, a kikkel a herceg bizalmas viszonyban
l, általában úgy nyilatkoznak róla, hogy igen
zeretetreméltó ember, a kiből sok szellem van.

Külseje is rendkívül előnyös, mint általában a
Koburgoké. Középmagasságú karsú alakja, ruga-
yos mozdulatai, tojásdad, kissé halvány arca,
ötét hajtól árnyékolt magas homloka, nemes
netszésű arczéle, kis bajusztól fódott ajkai egé-
zen a Koburg-típusra vallanak.

KÉT PÜSPÖK.

Az utóbbi időben több változás fordult elő a
ómai katolikus egyháznagyi állások körül.
A váci püspöki szék Peitler halála óta üresen
ült. A kormány szándékosan hagyta éveken át
betöltetlenül, hogy az alatt némileg rendbe ho-
zathassanak a püspökség anyagi ügyei. Az egy-
házi kormányzat rendszeres ellátása azonban
nem engedte tovább halasztani a püspöki szék
betöltését.

Lipovniczky püspök halálával a nagyváradi
püspöki szék is megürült, s habár ennek sem
voltak teljesen rendben anyagi dolgai, a püs-
pökség nagy javadalmi mégis lehetővé tették,
hogy ez állás ne maradjon sokáig üresen s a kor-
mány az egész ország helyeslése mellett Ipolyi
Arnold besztercebányai püspököt nevezte ki e
magas egyházi méltóságra. A nagytudományu
főpap azonban nem sokáig vihette új egyház-
megyéje kormányzatát, fontos állásáról elszólí-
totta a kérihetetlen halál, úgy az egyháznak,
mint a kulturális célokknak pótolhatatlan nagy
kárára. A nagyváradi püspöki szék most tehát
újra betöltésre vár.

Váci püspöknek ő felsége közelebb Schuster
Konstantin kassai püspököt, az Ipolyi Nagy-
Váradra távozásával megürült besztercebányai
püspökségre pedig Bende Imre kalocsai apát-
kanonokot nevezte ki. E kinevezés folytán most
tehát a kassai püspöki szék is üres.

A két új püspök e hó 20-án tette le az esküt a
király kezébe, mely alkalommal ő felsége az új
váci püspök előtt kiemelte egyházmegyéje tiszta
magyarságának fontosságát, míg a beszterce-
bányai új püspök előtt örömet fejezte ki, hogy
módjában volt kinevezetni őt, kinek hazafias
működéséről meg van győződve.

A király e két fontos nyilatkozatával jelezve
van az irány, melyben ő felsége az egyházi ügye-
ket vezetetni óhajta s ismerve a két jeles fő-
papot, nem is lehet kétséget táplálnunk az iránt,
hogy fontos állásaikban teljesen a király kifeje-
zett szándékai szerint fognak eljárni.

SCHUSTER KONSTANTIN, kinek működését kas-
sai püspökké történt kinevezetésekor, ezelőtt
kilenc évvel, már volt alkalmunk ismertetni,
főképp egyházkormányzati nem közönséges hiva-
tottságának s e téren elismert érdemeinek kö-
szönhető már előbbeni állását is, mint köszönheti
a jelenlegit. Pozsonymegyében 1817. július
31-iken született s 1840-ben pappá szenteltet-
tén, eleinte a piarista tanító rendhez tartozott
s részint mint tanár, részint mint a gróf-Pálffy-
családnál nevelő éveken át szép sikerrel műkö-
dött. 1857-ben Kunszt József kalocsai érsek
egyházmegyéje papságába vette föl, rövid ideig
tartó káplánkodás után Baján szentszéki jegy-
zővé, majd érseki titkárrá és könyvtárnokká
nevezte ki Kalocsán, mely állásában módja
nyílt az egyházi igazgatás körüli képességet
gyakorlatilag érvényesítenie. Rendkívüli szor-
galma, éles esze, gyakorlati érzéke, alkalm-
mazkodni tudó modora és általánosabb művelt-
sége által annyira meg tudta magát kedveltetni
érsekével, hogy ennek fölterjesztésére 1865-ben
szekesegyházi kanonokká nevezetett ki. Új állá-
sában élénk tevékenységet fejtett ki a tanügy
terén. Ő volt Kalocsán az első kanonok-tanfel-
ügyelő, ki a nagyterjedelmű érseki megye számos
népiskoláit kivétel nélkül mind meglátogatván,
azokról kimerítő jelentést terjesztett az érseki
hatóság elé.

Haynald Lajos, Kunszt utódja az érseki szé-
ken, miután föltétlen bizalmával tüntette ki a
nagy munkaerejű, lelkiismeretes kanonokot,
1869-ben az összes érseki jószágok igazgatását ő
rá bízta. A nagy és nehéz munkával járó feladat-
nak megfeszített szorgalmával igyekezett meg-
felelni s a legszebb sikereket tudta fölmutatni.

1877-ben nevezetett ki kassai püspökké, hol
úgy a tanügy előmozdítása, mint az egyházi föl-
adatok ellátása körül oly buzgóságot fejtett ki,
hogy a magas klérusban a legjobb adminisztrá-
tív erők egyikének hírére vitva ki magának s épen
ez volt számára a legjobb ajánló levél, hogy a kissé
zilált helyzetű váci egyházmegye kormányzatát
épen az ő kezére bizzák, ki bizonyára ezt a püs-
pöki megvét is ép úgy föl fogja virágoztatni,
mint a mily példás rendben hagyta hátra a
kassait.

Új ember a püspöki széken Bende Imre, a
most kinevezett besztercebányai püspök. 1824-
ben Baján született s mint oly sok egyháznagy-
gyunk, ő is a bécsi Pazmaneumban végezte theo-
logiai tanulmányait. 1847-ben szentelték föl
pappá Kalocsán, hol rövid káplánkodás után
már 1849-ben tanulmányi felügyelője lett a ka-
locsai papnevelő háznak, a hol ezenfelül az egy-
házjogot és a pastorális theológiát is előadta.

1852-ben érseki levéltárnok, egy évre rá az
egyházi törvényszék jegyzője, 1854-ben pedig
futtaki lelkész lett, mely állásán 15 évig maradt,
a mikor is plébániáját az újvidékivel cserélte föl.

Midőn itt állását elfoglalta, Újvidéket még a
kormánykörökben is elveszett pontnak tartották,
a szerb tulzók üzelmeinek épen Újvidék levén
tűzhelye. Az új lelképásztornak, mihelyt hívei
közé a lelkiekben intézkedett, főgondja volt a
törvényhatóság tanácstermébe bejutni s ott a
katolikus magyar és német elemet elnyomó és
terrorizáló Miletics-párt ellen a harcot megkez-
deni. Bende Imrénak a törvényhatósági bizott-
ságba csak mint virilitának sikerült bejutnia,
hol csaknem egymaga foglalt állást az erőszak-
oskodók ellen, elszántan védve polgártársai jo-

gait, ma kisebbségi óvást téve, holnap fölfolya-
modva s informálva kormányt, parlamentet, míg
kitartása és sikerei bátorságot öntöttek híveibe
is, kik önbizalomra ébredve tömörülni kezdtek
s 1872-ben már mint szervezett párt jelentek
meg a képviselő-választáson, hol csakugyan a
hazafias párt jelöltje győzött a Miletics-párt je-
löltje fölött.

Eseményszerűleg hatott e hír országszerte s
annyira fokozta a magyar párt önértetét, hogy
1875-ben újra a saját jelöltjükkal jelentek meg a
választási küzdőterén s újra magyar ember lett
a képviselő Miletics városában.

1878-ban ugyan újra a szerb párt került fölül,
de három évre rá minden erőfeszítése mellett
megbukott s a hazafias párt magát az eddigi
sikerek legfőbb tényezőjét, Bende Imrét küldé
föl az országgyűlésre képviselőjének, ki a kö-
vetkező, 1884-iki választáskor már ellenjelölt
nélkül, egyhangulag választatott meg második-
ben is képviselőnek.

Mint papnak mindig fő gondja volt a vallás-
erkölcsi nevelés biztosítására s annak hazafias
irányára. Ennek bizonyosága a kalocsai biboros
érsek hozzájárulásával alapított katolikus nő-
növelde, melyet ma már a más vallásnak is szí-
vesen keresnek fel; az ő igazgatása alatt hono-
sodott meg a tulnyomóan német városrészen
levő népiskolában a magyar nyelven való tani-
tás s az ő utánjárására épült a Rókus-városrészen
ben a szép magyar népiskola. A magyar lakosság
tömörítése és mivelődése ezéjából alapítá még
1870-ben a magyar népolvasókört.

Társadalmi téren sem nyugodott, a míg e
nemzetiségileg annyira veszélyeztetett ponton
meg nem teremtett egy biztos és állandó magyar
intelligenciát, mely Újvidéken és környékén
biztosítsa a magyar állam sok oldalról fenyege-
tett érdekeit. E végből Újvidék hazafias polgárai
nevében beutazta déli Bácskát, a szomszéd Sze-
rémmegyét, fejtegetve egy Újvidéken föllátható
főgymnázium szükségét, hol a magyar elem ha-
zafias irányban neveltethesse gyermekeit. Negy-
ven község kérelmével járt Bende Imre a közok-
tatási miniszter hivatalába mindaddig, míg
1874-ben végre csakugyan megnyílt az újvidéki
m. kir. kath. főgymnázium, mely ma már ama
vidék keresett és virágzó intézete.

S hogy Újvidéket, mint ipari és kereskedelmi
emporiumot annál szorosabban fűzze a magyar
állam érdekeihez, számára egy állami ipar- és
kereskedelmi iskolát eszközölt ki, mely már má-
sodik évi fönnállása óta is szép jövőt ígér.

E nagy érdemeit ismerte el a király, midőn
öt ez év tavaszán kalocsai kanonokká nevezte ki
s ez érdemek tetézése iránti reményét fejezte ki
most, midőn a nemzetiségi igazgatások által szin-
tén nem kis mértékben veszélyeztetett felvidéken
a besztercebányai püspöki székre emelte.

PETOFI DIADALUTJA A VILÁGIRODALOMBAN.

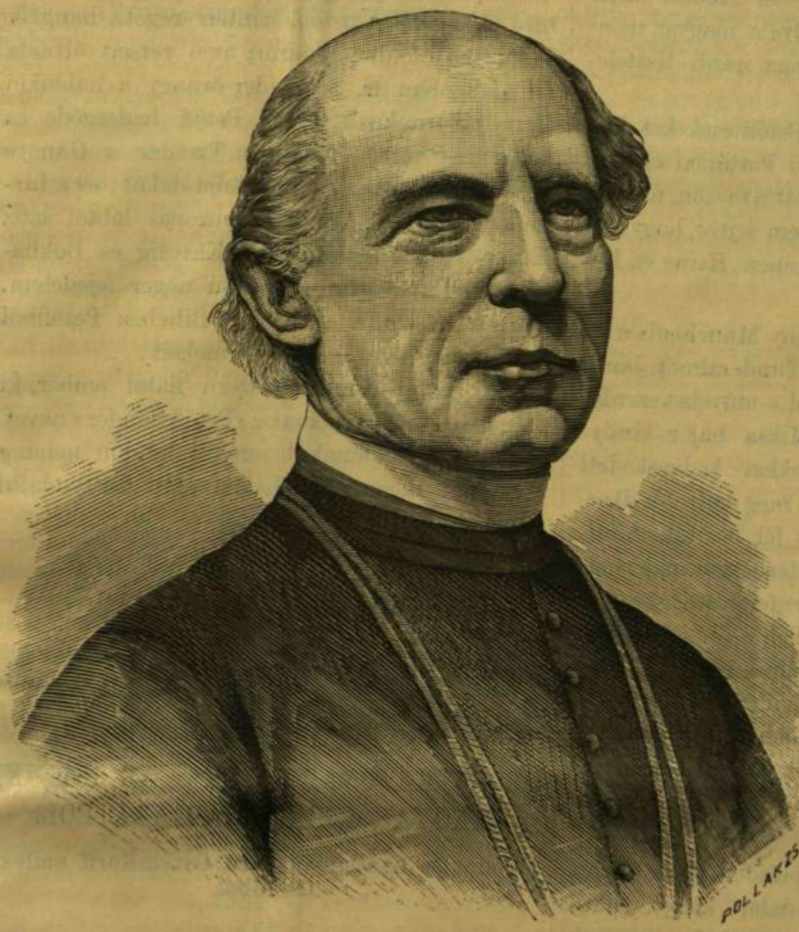
Érdekes könyveeske akadt kezembe a minap.
Kétszeresen érdekes mi ránk, magyarokra. Mert
Petőfiről szól és mert az egész művelt külföldnek
bámuló hódolatát tolmácsolja Petőfinek láng-
szelleme előtt.

Nem új könyv ez. Épen két évtizede, hogy
irták és kiadták. Címze: „Petőfi's Triumphzüge
in der Weltliteratur 1846—1866.” Irtott Brüs-
selben 1866. márcziusában, nyomtatott Elber-
felden.

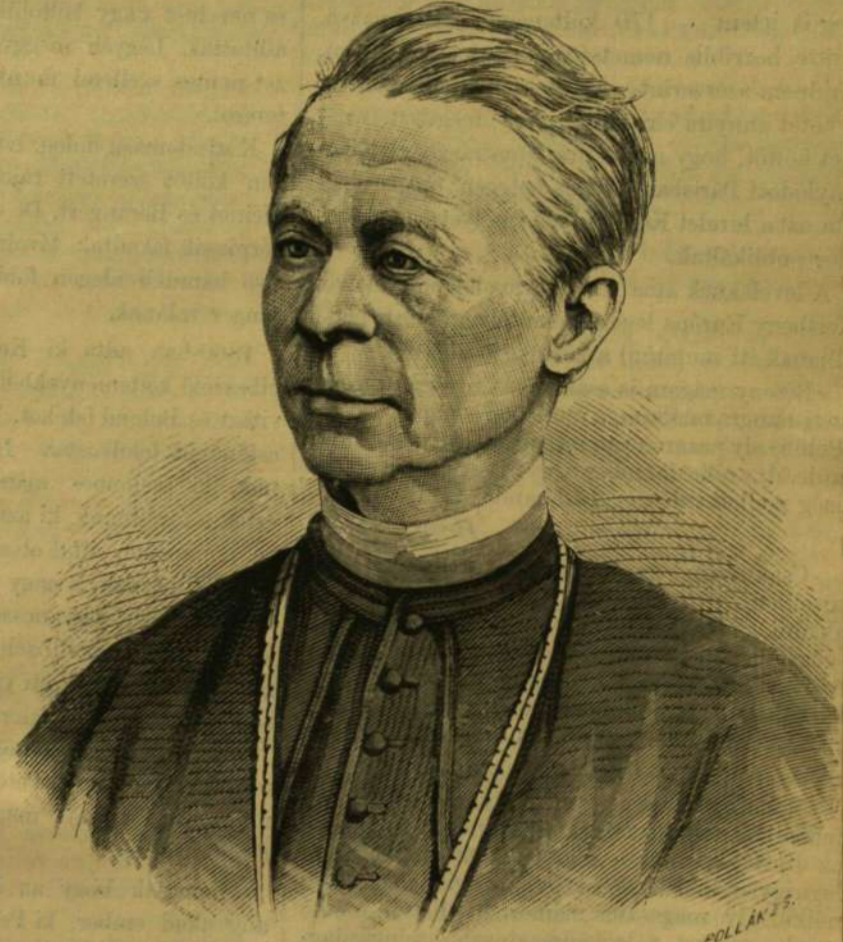
Legkivált Kertbeny Károlynak szinte rajongóan
buzgó tevékenységével foglalkozik, melyvel ő
Petőfit idegen népekkel megismertette és meg-
szerettette.

Kertbeny az 1846-ik évben ment külföldre és
Petőfi költeményeinek legelső — Dux Adolf által
fordított — német kiadásával bejárta Svájcot,
Olasz-, Francia-, Angol- és Németországot, és
mindez országokban a legkiválóbb férfiak elra-
gadtatva olvasták azt. Oly szellemek, mint Man-
zoni, Zschokke, Miczkiewicz Ádám, Meiszner
Alfréd, Freiligrath, Bulwer, Dingelstedt, Hum-
boldt, Meyerbeer, Mendelssohn, Uhland, Schmidt
Julian, Gervinus, lelkesedtek rajta.

De legjobban lelkesedett Petőfinek ama fordí-
tásából persze csak halványan visszatükröződő
zsenijén: Heine. Az újkornak e legnagyobb né-

BENDE IMRE BESZTERCEBÁNYAI PÜSPÖK.

SCHUSTER KONSTANTIN VÁCI PÜSPÖK.

TÉLI TÁJKÉP.

NŐI MUNKA ÉS DIVAT.

Midőn lapunk kiválólag a nők érdekeit szem előtt tartó új rovatot nyit meg olvasóinak, ezzel a finomult ízlés s a gyakorlati élet kívánalmainak vel szolgáló igényei az anyagi

létfeltételek terén, a kényelmességi és művészeti szempontok növekedő súlya, az emberi elme szakadatlan törekvése jobbat és jobbat alkotni: megteremtették a *divat* ama minden téren érvényesülő uralmát, mely valódi hatalommá lett ma a művelt világ előtt, s melynek szabványai alól senki sem vonhatja ki magát egészen. Ennek a szemlemnek a köréből veszünk e rovatban tanulmányaink, fejtegetéseink, közháznú ismertetéseink tárgyait, a mennyiben azok a magyar nő-közönség, s különösen lapunk olvasónői szükségleteinek leginkább megfelelnek. — De midőn a divatot, mint szintén a magyar nők érdekkörébe tartozót akarjuk bevonni lapunk programjába, nem keressük abban a szeszélyest, a mulót, a szertelet, az üresen fényelőt és feltűnni akarót, hanem iparkodni fogunk *gyakorlatiasan komoly és nemes oldaláról fogni feladatunkat, mint az észszerű ízlés és egyszerű elegancia terjesztését.* S ezt annál is inkább, mert nem titok a beavatottak előtt, hogy a divattal foglalkozó legtöbb vállalat nem annyira a közönség érdeknélküli s jóindulatu szolgálatát tekintni föladatának, mint inkább egyes cégek érdekeit képviseli. E tekintetben van reményünk, hogy valódi hézagot pótolhatunk közönségünkkel. Valódi a szempont lesz mérvadó divatképeinknél is, melyek azonkívül, hogy megfelelő szövegeink hű illusztrálásul szolgálnak, a legtöbb hasonló közlemény moratóról eltérőleg, bizonyos tekintetben önmagokban is magasabb műbeccsel bíró kompozíciókat nyújtanak.

Meg vagyunk győződve, hogy ily irányban nyitva tért hasáinkon a komolyabb értelemben vett divat kérdéseinek, közvetve a *házi ipar* ügyének is munkái lehetünk. Mert e rovatától attól, hogy egyedül a női öltözet változó jelenségeire szorítkozunk, fel fogja ölelni mindazokat az ágait a fejlettebb ízlés alkotásai köré, melyek egy a *műipar, mint a dekoratív művészetek, s úgy a nemesebb dilettantizmus termékei, mint a művelt háztartás ezernyi kedves apróságai sorában a hasznos s széppel és kellemesül összekötik.* A magyar ipar oly jelszó, melyet általánosan hangoztatnak, de nem szabad felednünk, hogy a *magyar iparhoz magyar közönség is szükséges,* melynek műterme lépést tartson annak haladásával s megnyissa tápereit annak, hogy így a *közgyarapodás és közülés* kettős célját egymást támogatva közelíthessék meg.

Az otthon az, a mi minden erény és minden nemzeti nagyság kútjeje. S milyen kevés is elég néha ahhoz, hogy otthonunkat paradicsommá, valódi otthonná varázsoljuk csin, kényelem tekintetében. És kire háromolnék e jótékony feladat méltóbb joggal, mint a háztartás védangyalára, a nőre? E rovat tehát, mely a nagyvilág választékos ízlésének tolmácsa kíván lenni, egyszersmind *az otthon kedvessé tételének is hű tolmácsa, szószólója lesz,* s mindkét nemű feladatai teljesítésében nem egy szép és hasznos munkakört lesz alkalmá kijelölni a női szorgalomnak és képességeknek.

Ebben a reményben nyitjuk meg a «*Vasárnapi Ujság*» ez új rovatát.

A divatról.

Amikor nagy hatalom között, melyek a nélkül, hogy politikai jelleggel bírnának, hivatva vannak nevezetes befolyást gyakorolni nemzeti és társadalmi létünk számos ágazataira, elsőrendű állást vívott ki magának az esztetikai ízlés és műkivitel ama kompozíciója, melyet köznyelven «*divat*» név alatt ismerünk.

A divat eredetét kutatva, igen-igen távol idők képeit kellene felelevenítenünk; mert a fejlettebb ízléssel együtt keletkezett az; a mai kor divatai azonban különböznek az elmúlt időkétől annyiban, hogy míg akkor a divat egy-egy átalakulási fázisa hosszú időn át fenntartotta magát, most, ez erjedő s a változások mintegy méhében hordozó korunkban, ez uralkodó elem maga, mely előtt az általánosság önkénytelenül meghajlik, gyakori alakulásoknak van alá vetve.

Kétségtelen, hogy a mohó versenyzés, mely társadalmi életünk és gazdasági viszonyaink minden terén, de főleg az ipar ágazataiban igező határozottsággal lép fel, idezi azokat elő; s ha egyrészt a fényűzés, a jólétek és orgyilkosa, nyer tápot annak következtében, másrészt a műipar minden irányban hatalmasan fejlődik általa. Nehezen eldönthető kérdés az: vajjon a versenyzés-szülte fényűzésnek a közelettel szemben melyik irányu befolyása a nagyobb: a káros avagy a hasznos?

Ha amazit tartjuk a túlsúlyának: akkor örvendő köszönhető a divat utolsó mozzanatait, mert ezek a közelmúlthoz viszonyítva ritka állhatatosságra vallanak. Jelen évadunk ugyanis csekély haladást és kevés változást mutat fel az elmúlt téli idény divatképeivel és azok alkalmazásával szemben. Hasonló alakok és formák uralkodnak, hirtelen és excentrikus átmenetektől meg vagyunk kímélve; körülbelül ugyanazon képet látjuk magunk előtt, mint az 1885—86-ik évi volt, némileg más árnyalatú kivételben.

Az öltözékek kerekded, simulékony kifejezésük maradtak; a haladózat és kecses egyszerűség kiváló jellemvonásuk. Szinte beburkolják szövet-halmazaikba derékon alul a test idomait, a nélkül hogy azokat tulterhelés által élékelteleníték. És minél változatosabb czélokra szolgál a ruha, minél értékebb a kelme, annál dúsabb ranczokban omlik az alakon végig; míg ellenben a még mindig közkeletűségnek örvendő angol kosztüm, melyet köznapra használatra közönségebb angol gyapotszövetből készítenek, kevésbé pazar kiállításban részesül.

A deréknak jellemző vonásai: a csücs és a mellény. Ritkábban találkozunk kétszeresen gombolt, dudoros betétű vagy fantasztikusan cizomázottakkal, mely utóbbiak különben is csak estély-öltözék kiegészítő kelleke gyanánt használándók. A váll — régi szokáshoz híven — rövid, az ujjak lengő a karokhoz simulók.

A kelmék legelterjedtebbikei: a sávosak, keresztben szövöttek és pettyezettek. Az egyszerűség kedvelői, valamint idős hölgyek egy színben viselik e mintákat, mi határozottan a leg-elegánsabb; míg az ifjabbak a kaczkiasb vegyes színű rajzokat választják. — Számos estély- és pongyola-öltözék készül igen értékes keleti szövetekből, melyeknek gyönyörű arabeszkeji világos alapon nyugosznak; e rendkívül hatásos tolettéket vegyítik az alapszínnek sötétebb árnyalataival, peluche-bársony vagy selyemszövetből. Ezeket kivül ugy alkalmi, mint reggeli öltönyök számára divatszín a régóta kedvelts fiatal arczokhoz oly nagyon illő ereme.

Disz gyanánt előszeretettel alkalmazzák a szilkszint (legfinomabb peluche-kelme); mellette azonban érvényre jut a gyöngy, a gyöngyözött csipke, a himzés és a paszománt is. Emilitére méltó kiegészítő dísz az utcai ruhának a tiszt gallér; ugy látszik, a hölgyvilág nem őríti be azzal, hogy egyes czikket a férfi-öltözethek anektálja, hanem egyes osztályainak utánzására is kiterjeszkedik.

Felöltőkben a már néhány év óta divó hosszú köpeny áll ismét első helyen; belését színes peluche vagy szörme képezi, külsőszét szörme. Csak a rövid felszoros kabátka s a derékon alul érő köpenyke versenyeznek vele, mely utóbbi dús ruhatarak számára selymekelméből készül.

A szörmek közt az asztrakán, a kék róka s a nyest minden árnyalatú — a legkeresettebbek. A divatnak jelenlegi ízlése volta mellett bizonyít az is, mily előszeretettel viselik a szörmés általában, nemesek annak megfelelő czéjaira használják; hanem alkalmazzák kalapra, keztüire, cipőre; sőt készítenek utánzott asztrakánból a vállgallérokot kivül kabátkákat is. Ellenben — s ez egy élelmes gyöngy-gyáros fantazijájának köszönhető — léteznek gyöngy-karmantyuk is, melyektől, erőszakoltságuk dacára is, a kecsesség bája el nem vitatható.

Kalapokban fokoként vívott ki magának állást a homlokkalap; számtalan szebbnél-szebb alakot öltve, uralkodóvá vált az évadban, noha még az elmúlt tél folyamán csak szórányosan mert megjelenni a kütdéren. Többnyire dús szalagcsokrok, csattok és tűk ékítik, itt-ott madarak is; a karimát gyakran szörme vagy szilkszin-szegély övezi. Mint alkalmi kalap azonban szakadatlanul a francia capote-alak szerepel, a lehető legkisebber véve. Nehány fantasztikus formának is akad még kedvelője; de a kalapok szélei is annyira hajlottak, hogy nem kívánják meg föltétlenül a homlokhaj-fodrozatot, mely viseletől vonakodva ugyan, de lassankint mégis megválni készülnek a hölgyek.

Téli utcai öltözet.
(Londoni kép.)

Hangversenyi öltözék, (Párisi kép.)

A hajviselet különben megmaradt már megszokott módja mellett; magasan felfesülve a fej tetején helyezkedik el akként, hogy annak megfelelő alakot öltön. Meg-megjelenik azonban a visszautótt hajfonat is, melyet a fej hátrészén fonatkor fed; ez kezdetleges fellépte a valószínűleg bekövetkezendő hosszú hajviseletnek.

Kéves tehát a mi újat a divat ez évadra utcai és házi öltözékek tekintetében teremtett; de a mit produkált, az ízléses és következetes. A gyártmányok szabatosan és összhangzatban alkalmazkodnak egymáshoz; nincs bennök túlkapas, ugrás vagy keresettség és e jelenség ugy saját nemzetünk, valamint a szomszédos nyugati országok népeinek fejlett ízléséről tesz bizonyágot. Mert miként a keleti és déli népfajok viseletei visszautóttok izlésük a lacony fokát, ugy a nyugatiakét divatölcikkjeik gyártása és alkalmazása teszi megbírálatóvá; és ezekben a divat jelenlegi állásponját tekintve, az esztetikai érzéknek magas színvonala nyilatkozik.

Mindenesetre örvendenünk kell a felett, hogy hazánkban a szép iránti fölfogás és érzék, mint más téreken, a divátén is határozott irányt és jelleget ölt. S habár magunk keveset alkotunk ott, s az öltözék-kellekek közt is homi gyártmányaink közül csak néhánynak sikerül tért hódítani és általánossá válni: van azonban már önálló ízlés nálunk is, mely abban nyilatkozik, hogy angol, francia és német forrásokból merítve, képesek vagyunk oly összhangzatos egységet teremteni, melytől az eredetiséget az idegen frázisok dacára sem lehet elvitatni. Nem utánózzunk; ámde nem röstöljük a külföld fölönyét és idősebb, fejlettebb néptörzsek ízlését irányadó utmutató gyanánt elismerni és felhasználni, mert csak a ki tudatában van annak, hogy a tőkély fokát még nem érte el, csak az okul és halad mások példái alapján.

K. F. E.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Petrarca összes szerelmi szonettjei. Fordította magyarázatokkal ellátta Radó Antal. Kiadja a Kisfaludy-társaság. Irodalmunk egy régi ózaga van betöltve, rég érzett hiánya pótolva Radó Antal Petrarcajával. Petrarcat ugyan, a renaissance korszak s a régi klasszikai tanulmányok nagy előkészítőjét s egyik leg tudósabb tudósát, nemesek szonettjei, sőt mint költőt is nemesek szerelmi szonettjei jogcsíki halhatatlanná, sőt nem is ezek az ő legnagyobb jogcsíki halhatatlanságra. Mind a mellett bizonyos, hogy a világ legtöbbet szonettjeiről beszél és pedig ezekről az általa halhatatlanná tett Laurához (életében s holtá után) írott szonettjeiről. Ma a kor ízlése nem igen kap már rajtok, nagy részöket élvezni sem tudja; de Petrarca azért Dantával és Tassóval és Ariostóval a legnagyobb olasz költők négyével fűvét alkotja; sőt a kezdés és nyelvalkotás dicsőségében Dantával maga osztozik. Abban is hasonlók, hogy mindketten egy-egy magasztosan szeretett, bár

soha sem bírt, nő tettek magokkal együtt halhatatlanná: Dante Beatricét, Petrarca pedig Laurát. — Petrarca szerelmi szonettjei megközelítik a 300-at; Laura életében 207, halála után 90 dicsőíti az ő szép szemeit, sugár természetét, keble havát, fűrtel aranyát, naptekinetét, tiszta szívét, magas szellemét, testi és lelki minden bájjait. A szonett mesterként s mégis művészi formáját is Petrarca teremtette, és pedig teljes tökélyben, mitől utódi később sokkép eltértek, de az igazi s tiszta szonett-alak az övé ma is. A mi fordítónk, Radó Antal, a lehetőség jöl megfelelt nagyon nehéz feladatának, mert Petrarcat ma már az édes és hajlékony olasz nyelven is nehéz élvezni; a fordítás pedig — a legjobb is — tudvalevőleg nehezíti az élvezetet; vegyük hozzá a szonett kimért nehéz formáját, négyes és hármás rimeit; a feladat valóban nem könnyű — a Dante terzinai fordítása után a legnehezebb. De Radó emberül megfelelt annak, s oly Petrarcat adott magyarul, mely a gazdag német irodalom jobb Petrarca-fordításával is kiállja a versenyt. A több mint ötszáz év óta porladó költő († 1374) megérthetése (az élvezhető első feltétele!) jó szolgálatot tesznek fordítónk bőséges magyarázó jegyzetei is; valamint fölékötő bevezetése is igen érdekes. A könyv összesen 374 lapot foglal magában. A fordító hállára kötelezte le irodalmunkat, hogy elvette róla azt a szegyent, hogy Petrarca-ja sines; s a Kisfaludy-társaság is jó szolgálatot tett, midőn e mű megjelenését lehetővé tette!

Ime ízelőtül egy pár mutatvány!

I.

Hogy édes bosszút álljon valahára S lakoljon egy nap ezer érelem: De már a nyíl le is csapott reája — A nyíl, mely eddig nem volt sohasé benn.

S ugy meglepő e támadás erőnyem', Hogy megszorulva térben és erőben, Ah! még csak nem is védekezhetett!

Se nem szaladt a biztos meredekre, A nagy csapástól gyorsan menekedve ... Segítne szívösen ma — s nem lehet!

II.

A legszebb két szem, mely valaha fényelt, A legszebb orca s a legszebb hajzat, Mely mellett még a nap se tetszett szépnék, A legszebb hangok és a legszebb ajkak,

A kar, mely bárkit rabigába hajthat, Ha Amor még sosem is győzhet meg, A legszebb lábak, mik poron haladtak — Ah mindene amaz édeni lénynek:

Éltet lehelt belém! De most vele Az Úr van, s annak szárnyas serege, Csak én maradtam itt vakon meg árván,

Vigasztalásért arr' az egyre várván, Hogy ő, ki látja búval télt szívem', Könyörg majd, hadd lehessek vele fenn.

Homeros philosophiája. Említve volt már röviden lapunkban *Homeros philosophiája* Ferenczi Gyula dévai állami főreáliskola tanártól. De a munka megérdemli, hogy még egyszer visszatérjünk reá. A szerző bátran adhatott volna azt Homér Világnevezetnek, mert benne a nagy görög dalmoknak nemesek bölcsészete, hanem egész világnézele tárgyvalva van, mint ez az egyes fejezetek czimeiből is kiténik. Ezek, rövid Bevezető után, a következők: Isten és ember: I. Isten az emberhez való viszonyában; II. Az isteni és emberi akarat viszonya különben; III. Az ember, istenhez való viszonyában. — Ember I—VII. (Az ember általában s összes világi és életviszonyaiban.) A szerző a fölvetett kérdéseket behatóan tárgyalja, elemelvén a Homér bölcsészeti állásponját s világnézetét mindezekben. Tárgyalási módja ép oly alapos, mint vonzó. Számos idézetben és példákban mutatja fel mindenütt, mikép fogja fel Homér, két nagy költeményében, az isten-nézetet s az embert lényében, viszonyaiban, vonatkozásaiban. A munka «a Homér olvasó» s a philosophiát kedvelő ifjuságnak van szeretettel ajánlva, — de míg az ifjuság nagy haszonnal, az érettek is valódi gyönyörrel olvashatják. A 241 nagy nyolczadréti lapra terjedő s tárgyutatóval is ellátott könyv élenkítésére szolgálnak a görög mythologiából vett alakoknak

Szinte Gábor (dévai reáliskola rajztanár) által készült rajzi, melyeknek magyarázatát a cimlap hátulján találja meg az olvasó. A szép kiállítású mű (mely Hornyánszky V. nyomdájából került ki) jó segédkönyv Homér tanulmányozásához, s alkalmas ajándéknak is szolgálhat az érettebb ifjuság számára: mert tudományos alapon, vonzó előadásban nyújtja érdekes tárgyát olvasóinak.

Jókai művei közül «A löcsei fehér asszony» című öt kötetes történeti regény új kiadásban jelent meg a Révai testvéreknél, Jókai Róza rajzaival. A nagy író egyik legérdekesebb munkája, a Rákóczi-korszak zivatarából. Ára 6 frt. Két vászonkötésben 7 frt 50 kr. Két elbeszélést is adott ki a Révai-testvérek az ünnepeit irótl. Ezek most jelennek meg először könyvben. A két elbeszélés: «A Magláy-Család» és «A ki holtá után áll bosszút». A kötetben szintén rajzok Jókai Rózától. Ára 1 frt 20 kr., diszkötésben 2 frt.

A Révai-testvérek sokféle kiadásai közé tartozik Mikszáth Kálmán két kedves elbeszélésének apró kis könyvalaku új kiadása: «Fricolacta» és «A brésoi ludak». Dörre Tivadar, és Margitay Tihamér rajzaival, a szerző arczképével, melyhez 56 új ábrázatomról» című tréfás czikket írt. A kicsiny kötetet Törz Kálmánnak Mikszáthról írt életrajza fejezi be. Ára a csinos füzetnek 80 kr., diszes alakban 1 frt 40 kr., diszkötésben 1 frt 60 kr. — Megjelent a *Salon-könyvtár* is (hazai és külföldi regények gyűjteménye) az új évfolyamból az első kötet. *Beniczky-Bajza* Lenkétől: «Északról-délről» című beszély-gyűjteményt kapjuk benne új kiadásban. Tartalma: «Selina». «A miniszter szüniudeje». «A boszu». «Viverolle kisasszony». Ára csinos kötésben 80 krajczár.

Györi Vilmos elbeszélései. «Auróra» című «magyar keresztény írók könyvkiadó szövetkezet» megindította könyvkiadványait *Auróra könyvtár* czímen, s a sorozatot Györi Vilmos elbeszéléseinek egy nagy kötet (282 oldal) kezdi meg. Mintegy folytatása ez a korán elhunyt jeles író szellemi hagyatékai közlésének, melyekből eddig költeményei jelentek meg összegyűjtve, s az elbeszélések szintén Radnai Rezső rendezte sajtó alá, ellátva előszóval, melyben Györi irodalmi működéséről nagy melegséggel emlékezik meg. Györi 30 évi irodalmi tevékenysége alatt az elbeszélés terén is szép sikereket aratott s a közönség örömmel olvasta, azonban összegyűjtve semmi sem jelent meg. Az Aurora-könyvtár két kötetnyit fog kiadni a nemes irányu, eleven menettű, érdekesen bonnyolódó elbeszélésekből. Az első kötetben három nagyobb elbeszélést kapunk: «Mindennapi családások», «Hogyan valósult Tallós ur ábrándja», «A király-utcai szalagárus». (Kép a polgári életből.) Ára 1 frt 80 krajczár.

Magyar költők szerelmei cím alatt Hornyánszky Viktor akadémiái könyvtárusnál csinos kötet jelent meg Szana Tamástól, ki az irodalomtörténetből élenken színeztet ki néhány lapot. Balassa Bálint, Kisfaludy Sándor, Kármán József, Csokonai, Petőfi, Verő-rósmarty és Tompa életében és költészetében keresi és mutatja ki, hogy a szerelem, a család mily szerepet játszik náluk. A jeles költők életének minden mozzanata érdekli a közönséget, Szana pedig a legbensőbb világunkban, a szív életében mutatja be őket. Nem nagyobb igényű tanulmányok, hanem könnyen és vonzóan írt olvasmányok, melyek nagy olvasó közönségre tarthatnak számot.

Kisebb utirajzok. *Maszhagy* Ferencz budavári plébános Bazárovis Gusztáv könyvkiadónál Esztergomban újabb utirajzokat adott ki 2-ik bővített kiadásban. A bajor hegységekről, Tirolról és Olaszország felső részéről ad a szerző élenk leírásokat, történeti reflexiókkal. Ára 1 frt 20 kr., vászonkötésben 1 frt 80 kr.

Olcso könyvtár. A Franklin-társulat e derék vállalatából, melyet Gyulai Pál szerkeszt, s mely a hazai és külföldi irodalom legjobb műveit közli népszerű, olcso kiadásokban, ismét tízenegy füzet (a 214-iktól a 224-ig terjedők) hagyta el a sajtót, mindenik füzet befejezett tartalommal. A füzetek következők: *Művészek csarnoka*, Rafael, Michel Angelo és Leonardo da Vinci életrajzával és jellemzésével, írta Planche Gusztáv, fordította Szász Károly; ára 30 kr. *Tibullus elégiái*, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Csengeri János, a latin klasszikusok ez avatott fordítója; ára 40 kr. — *Petrarca összes szerelmi szonettjei*, melyek csak pár nap előtt jelentek meg a Kisfaludy-társaság könyvkiadványai közt, szintén Radó Antal

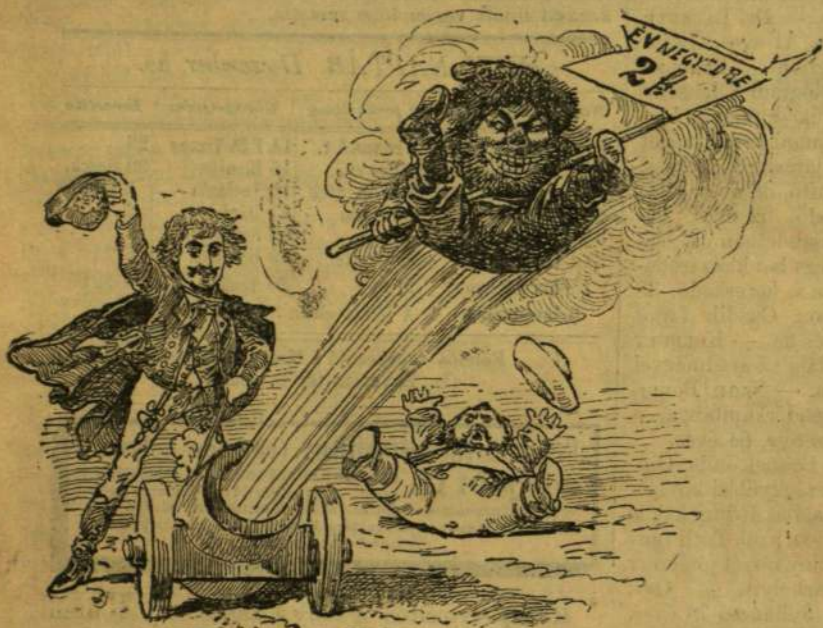

hatszor hasabzott petit sor, vagy annak helye szeri igtatásnál 15 kr.; többszöri igtatásnál kr. Bélyegdíj gúlon minden igtatás után 30 kr

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdeményeket elfogad BÉCSBEN: Duke M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Ooppelik A. Stubenbastei 2.

ELŐRE-FIZETÉSI FELHÍVÁS:

Két millió muszka bakkanás! Szuronyt szegezz, bombát pattants! Két millió bakkanás készül — Futni előttünk vitézül.

Fel, a muszka háborúra! Eldördült Istók ágyúja, Muszka repül levegőbe, Palya pottyán sárga földre!

Bolond Istók.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „BOLOND ISTÓK”

ÚJ ÉVFOLYAMÁRA.

A Bolond Istók, a legdíszesebb kiállítású és legnagyobb élel- lapunk, jövő évvel tízedik évfolyamába lép.

Előfizetési feltételek:

január—március évnegyedre 2 forint
január—június félévre 4 forint
egész évre 8 forint

Előfizetések, legelőszérűbben posta-utalvánnyal, a kiadó-hivatalnak küldeni. Budapest, egyetem-utca 4. szám.

A Bolond Istók kiadóhivatala.

Legolcsóbb hetilap a magyar nép számára

egész évre csak 2 forint.

KÉPES NÉPLAP

Érdekesebb tételek osztály vasárnapi ujsága és politikai hírlapja, a legolcsóbb és legelter-
tebb néplap a hasában: közöl közhatalmú elmékedéseket, elbeszéléseket, mulatságos
tanulmányokat, érdekes leírásokat képekkel, s e mellett hétről-hétre ügyemmel
az előforduló nevezetesebb eseményeket. „Politikai Híradó” című rovatában a bel- és külföldi
létképes eseményeket először rövidséggel előadja, pártatlan, elfogulatlan igazságszeretettel, s mindenkor
sen független meggyőződéssel értelmezi.

A Képes Néplap előfizetési ára félévre csak 1 frt., — a „Világkrónikával” együtt félévre 2 frt.,
egyre 1 frt. (Csupán a „Képes Néplap”-ra évnegyedre előfizetést nem fogadhatunk el.)
A „Képes Néplap” melléklapja: a

VILÁGKRÓNIKA

Érdekesebb hetilap, nagyobb elbeszéléseket és regénye-
ket is nyújt olvasónak a világirodalom legérdekesebb termékeiből válogatva, s képekkel
utva. A Világkrónika eszenfél, mint hetilapjaink közleményeinek kiegészítője, a hazai
külföldi általánosabb érdeklődő eseményeket, az azokban szereplő személyiségeket nép-
nyelven írt magyarázatokkal, kísért képekben mutatja be; közöl tájékoztató cikkeket,
- és tájleírásokat, ugyancsak mulajtott közleményeket, közhatalmú tudnivalókat, stb.

Az előfizetéseket a Franklin-Társulat hírlapkiadóhivatalához
Budapest, egyetem-utca 4. szám címzendők. A t. cz. gyűjtőknek,
szerre beküldött tíz előfizetés után az illető lapokból egy ingyenpé-
nynyal szolgálunk.

Ma

gyar Háziasszony-
h-tartási és szép-
irodalmi hetilapnak
előfizetési ára:
egész évre frt 6.—
félére „ 3.—
negyedére „ 1.50
*Mutatványszámok,
kiváratra ingyen és
bérn. küldetne.*
A „Magyar Házi-
asszony” kiadóhiva-
tala Budapest, V.
nagy- korona-utca
20. szám.

TIBULLUS ELÉGIÁI.

FORDITOTTA, BEVEZETÉSSEL ÉS JEJYZETEKKEK ELLÁTTA

CSENGERI JÁNOS.

Kiadja a Kisfaludy-Társaság.

Ára díszkötésben 1 frt 40 kr.

Tartalom: Előszó. — Bevezetés. Tibullus élete és
művei. — Tibullus elégiái. — Délia. — Marathus. —
Sulpicia. — Glycera. — Nemesis. — I. Függelék. Lyg-
damus elégiái. — II. Függelék. Horatius, Ovidius,
Domitius Marsus Tibullusról. — Magyarázatok.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkeres-
kedésben kapható — az osztrák tartományok számára Szelinski György cs.
kir. egyetemi könyvtárosnál, Bécsben, I, Stefan-platz Nr. 6.

GYERMEKÉLET

KLEINMICHEL J. RAJZAIHOZ

a verseket írták és átdolgozták

SZÁSZ KÁROLY ÉS VARGHA GYULA.

34 nagy színnyomatú képpel.

Ára színes borítékba kötve 3 forint.

JÓ GYERMEKEK KÖNYVE

THUMANN PÁL RAJZAIHOZ

a verseket írták és átdolgozták

SZÁSZ KÁROLY ÉS VARGHA GYULA.

48 nagy színnyomatú képpel.

Ára színes borítékba kötve 3 forint 60 kr.

Rekanntmachung.

rene Anhänglichkeit unferes großen Abon-
nentkreises (ca. 70,000) verpflichtet uns,
lich an der Verbesserung und Erweiterung
Blattes zu arbeiten, um dasselbe zu einer
größten Stils zu gestalten. Das
stereffe, welches in immer höherem Maße
gerlichen Kreise für die wirthschaft-
Fragen erfahrt hat, veranlaßt uns, den
wirthschaftlichen Theil unferer Zei-
tsprechend zu erweitern und demselb-
Einrichtung einer besondern
ändigen Handelszeitung
fäftige und umfangende Pflege zu widmen.
räumlich zu ermöglichen, wird
unfere Abendnummer in einem Doppel-
ogen von 8 Folioseiten erscheinen,
die Hälfte für die „Handelszeitung“ be-
st, welche alle wichtigen Nachrichten über
Baarenhandel und Industrie,
rodukten- und Baarenberichte
autenden Handelsplätze des In- und
ndes, einen sehr vollständigen
ettel der Berliner Börse, sowie die
n gálit in der wichtigen Loospapiere ent-
wird. Die einzelnen Handels- u. Industrie-
sollen periodisch von anerkannten Sach-
ten durch selbstständige Artikel sachgemäße
ilung finden.

den Abonnementsbetrag zu er-
wird somit der redaktionelle Text unse-
ung um ca. 500—600 Seiten jähr-
ermehrt werden, und wenn wir die Neu-
ngen der letzten Zeit als: die Parla-
Ausgabe, die Montagsnummer
Feuilletonbeiblatt, „Der Zeitgeist“
e Verbesserung des illustr. Wpblat-
LK“, hier noch erwähnen, so wollen wir
nur kundgeben, wie sehr wir dem gesteiger-
bedürfniß unferer Abonnenten Rechnung
n bestrebt sind. Da auch die sonstigen Lei-
des „Berliner Tageblattes“ auf allen Ge-
des öffentlichen Lebens, seine frische und
hängige politische Haltung, seine An-
ngen in Bezug auf rascheste Berich-
tung meistens durch Spezialtele-
me, die reichen belletristischen Gas-
der Feder unferer ersten Schrifte-
rich allgemeiner Anerkennung zu er-
haben, so dürfen wir hoffen, daß unfer
wähnten neuen Bestrebungen ebenfalls
bürtigung finden werden.

ächtlichen Romanfeuilleton des nächsten Quar-
scheint nächst einer reizenden Humoreske
tto Girndt: „Das Buch Henoch“, das
Wert von George Ohnet: „Sie-
s“, ein Roman im Genre von desselben
„Der Güttenbesitzer“, welcher f. 3.
ergewöhnlichen Beifall gefunden hat.
Abonnementspreis für das „Berliner
blatt“ nebst feinen werthvollen 5 Bei-
ern: Illustr. Wpblatt, „ULK“, Illustr.
agsblatt „Deutsche Leichalle“, „Mit-
ngen über Landwirtschaft, Garten-
und Hauswirthschaft“, der Feuilleton-
„der Zeitgeist“, und der täglich er-
eben „Handelszeitung“ betrügt Alles
nur 4 fl. 14 kr. pro Quartal. Alle Post-
Deiterreich-Ungarns nehmen jederzeit Be-
gen entgegen. Probenummern sind
s und franco von dem unterzeichneten
zu beziehen.

in, im Dezember 1886.
Verlag des „Berliner Tageblatt“.

Még a bor is előszőr,
Mig ki nem forr. — Iőre.
De a mustból muskotaly
Házások kiállván;
URAMBÁTAM termése is
Egy évet most től be.
Őcsém asszony, őcsém uram,
Most isyék belőle,
Jó kedve lesz tőle!

Jubilálunk! — a tudós
Ötven éves pályán;
Harmínez éves háborút
Házások kiállván;
Jubilál már minden ember
Tíz év fordulásán;
Egy esztendő, a legelső,
Hogyn Jubilálám,
En, az URAMBÁTAM ?!

Az újévvel második évfolyamába lép **Urambátám** s
jövőre az eddiginél is választékosabb tartalomra és nagyobb
változtatásra fog törekedni. Az eddigi alakban és nagy-
ságban, de még díszesebb kiállításban jelenik meg s mű-
vészi kivitelű képeket ezután is Jankó János, Dörre, Innocent
s mások fogják rajzolni.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
január—március évnegyedre 2 frt
január—június félévre 4 frt
január—december egész évre 8 frt
Az előfizetések legelőszérűbben postautalvánnyal az Uram-
bátám kiadóhivatalába (egyetem-utca 4. sz.) küldendők.
Az első évfolyamból is szolgálhat még teljes számú példá-
nyokkal.

Az Urambátám kiadóhivatala.

METZ M.

Budapest, szervita-tér 5-dik szám.
Ajánlja ugyan nyitott
bizományi győri raktárát
finom kézi szappanok,
illatszer, spongya, fésű és kefe-árakban.
Eladás gyári áron.

A cs. kir. szabadalm. 2991

KÖSZVÉNY-SZESZ

általánosn klosterneuburgi
GICHTFLUID
név alatt ismert (a rendőri
egészségügylaboratorium
által megvizsgálva és a cs.
kir. szabadalom valamint
a törv. bejegyzett védjegy
által forgalma biztosítva)
valóságos különlegesség!

KÖSZVÉNY ÉS CSÜZ,

test, izom és idegygyengeség, az egyes idegek bé-
mulása, hát- és derékfájdalmak, altesti és a vas-
taghus görseji, kolika ficzomodások stb. ellen.
Ára fél üveg 50 kr., 1 nagy üveg 1 frt, postán 15 kr.-ral több.

Főletét és postai szétküldés:
Hofmann A. gyógyszerlára Klosterneuburgban.
Főraktár Magyarországon részére:
Török József gyógyszerl., Budapest, király-utca 12.
Továbbá kapható a következő gyógyszerárakban: Kaszán:
Wandracsek K. Győrött: Petri P. Nagodan: Barony K. Ver-
seczen: Müller O. Triesztben: Prandl R. Bazelen: Dienes J. C.
Csernowitzban: Ahl E. Brassóban: Kugler F. Temesvárott:
Jahner G. M., Klausmann és Albert. Debreczenben: Dr. Rotzinek.
Szekesvárott: Say Repő. Szabadkán: Jók. Pozsonyban: Dr.
Adler, Erőy István, valamint az oestr.-magyar birodalom legi. gyógt.
NB. Mindenkor csak a KLOSTERNEUBURGI KÖSZ-
VÉNYSZESZ kéréndő, s a törv. védjegy megtekintendő

FONTOS MINDENKINEK!

A Conkling Manufacturing Company részvénytársaság
Birminghamben, Angolországban, a külföldi postacsoportok
jelentékeny arszabály-alábeszállítása következtében azétek
az ó világhírű remontoir-óráit még egyenkint is Európa
mely helyesége bérmentes és vámentesen, minden ter-
formaságok nélkül a címzett részére közvetlen a házba
liten, követők nélkül, Mint különlegeseket gyárt
remontoir-órákat (kulcs nélkül, kivételről felhuzandó). A kulcs
nélküli gépezet az óráknál az ujjkor lepraktikusabb és le-
lentékeiben találmányai közé tartozik. A kulcs alkalma
előkeresése helyett az óra kivételről felhuzatik. A fedelét
nem kell kinyitni, nem hatol por bele, az olaj el nem
log, a rugány el nem törhet és az órára nem szükséges
tásra a tízedrészet költeni, mint az elavult rendszernek.
LEGJOBB EZÜST, másodperc-mutatóval, erős, szél-
pen gravírozott fedellel, kristály-üveg
kettős fedellel
18 kar. ARANY, lapos kristály-üveggel, sima fedellel,
monogrammal, ezimrel, vagy elegánsan
gravírozott díszítéssel.
—kis alaku, hölgyeknek
—nagy alaku, uraknak
—erős kettős fedelű, 13 rubis, kintinó és
szolid óra
—kis alaku, hölgyeknek
—nagy alaku, uraknak
Royal Chronograph, 1/4 másodperc-mutatóval,
különösen erős fedelű, pompás gravírozás-
al és kintinó munkájú foly óra, mely kere-
kedők által 120 frtért adatik el)
—ugyanazon óra, kettős aranyfedelű (nyit-
tolt számlap helyett)
Imperial naptár-chronometer, a hónapot, a
hét napját, a keltet mutató, 1/4 másodperc-
mutatóval a közepén, 3 különösen erős fe-
delű a legpompásabb és legelőkelőbb óra, a
mely csak gyártatik és mely kereskedők által
soká 250 frton alól el nem adatik

Bérmentes és vámentesen mindenütt elküldetők.
nogrammal, ezimrel, vagy elegánsan
gravírozott díszítéssel.
Az angol órák a világ legjobb óráinak vannak elismert
a svájci órák ellenében, a mi a pontosabb, szolid járás
és tartósságot illeti, feltétlen előnyben részesítendő. A
velten megrendelés 50% megtakarítást nyújt, mert az
kereskedők maguk nem készítenek órákat, hanem innen
zátják azokat és aránytalanul nagy hasznot vértnek. Nem
csatunk közre lármas hirdeseket, nem adunk gyártma-
kat félig ingyen, vagy az előállítás aron alul. — Ezt
sem tehett! hanem a t. cz. közönség helyes iteleleiben bizo-
s és gyarank ismert hírnévben, melyet 32 év óta realitá-
leklikeretes kiszolgálás által magunknak szerzettünk,
csak a legjobb ezüstöt használjuk és királyilag 13 karátos
nyat és az összes eladásra szánt órák biztosan szabályo-
elegáns Marocco-dobozokba vannak csomagolva, s az azon-
használatra készek. Egy biztosítéki levél, mely 3 évre s
mellekve van és minden javítást az órának bérmentes
küldése mellett, ezen idő alatt ingyen elvállalunk. A gon-
és realis kiszolgáltatás biztosítékul gyártmányunkat 3
próbiáidre adják, azaz a vevőnek joga van ezen időn be-
anon eszre, ha a vett tárgy teljes és feltétlen megeléged-
nem vált volna be, azt a vétel visszafelezése mellett
den levonás nélkül visszaküldeni. Minden órázgyártás
vagy postajegygyel a szétváros felhasználatnak vagy az
postautalvánnyal is küldhető. Minden megrendelés még a
kisebb is, ugyanazon gondossággal meg a megerkezés nap-
eszközöltetik és 4 nap alatt a megrendelőnek birtokában
Tessék czimezni:

Conkling Manufacturing Company
55, Alma Str., Birmingham, Angolországban.
Ügynevelők: és bizományi raktárak igen kedessé feltét-
mellett felállítatnak.

KÖHÖGÉSEK ELLEN

Dr. FÁYKISS
szepesi kárpát-növény-kivonata egy üveg, használ
szepesi kárpát-növény-czutorokák egy skatulya,
szepesi kárpát-növény-thea 1 csomag, használati uta
Mell- és tüdő-betegeknek!
15 év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánlattak: kö-
hurut, rekedtség, köh-hurut (szamárhurut), nátházás (influenza)
mellőség, lelekezeti bajok, oldalszúrás, kifojelt torokgyulladás
gyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő beteg ségekben. Való-
nővényben kaphatók magánál a készítőnél Fáykiss József
szepesnél Temesvárott (Józsefváros) Budapestben: Török J.
gyógyszeresem király-utca 12. szám; Thalhammer és
kereskedőknél Kochmeister Frigyes utóainál, és a
magyarthoni gyógyszerárakban.

KINCSEM-

SORSJEGYEK

30

a 1 frt 11 sorsjegy csak 10 frt

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

Kapható a fő elárustásban
LÖRY J. bank- és váltó-üzletében
a „Magyar Mercur” kiadóhivatala
Budapest, Hatvani-utca 17. sz. a

Néklülöhetetlen sorajegybirtochosok, töképen-
zesek, spekulációs, takarékpénztárak, le-
árvaszéki hivatalok számára a

MAGYAR MERCUR
hiteles sorselési tudósító és pénzügy
Előfizetési ára egész évre csak

Huzás már hétfőn!

„Alkalmas karácsonyi ajándék!”

 Hétfőn huzás Kincsem-Sorsjegyek à **1** frt **11** sorsjegy **10** frt.
6 sorsjegy **5** frt **50** kr.Főnyeremény **50,000** frt o. é.
készpénzben

TOVÁBBÁ

10,000 frt, **5000** frt 20% levonásával és **4788** pénznyeremény.**Kincsem-sorsjegyek kaphatók**Központi váltóüzlet részvénytársaság IV., bécsi utca 4. szám.
Első magyar iparbank váltóüzlete Deák Ferencz utca 5. szám.
A „Mercur” kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete Politzer Zs.
Dorottya-utca 12. szám.

Alkalmas karácsonyi ajándék

X.
évfolyam**Előfizetési felhívás.**X.
évfolyam

1887. évi január 1-én új előfizetést nyitunk

„Magyar Mercur”-ra

A „MAGYAR MERCUR” január 1-én tizedik évfolyamába lép.

Nagy szó ez az időszakos sajtó történetében és a tíz esztendői fenoállás fényes bizonyítéka annak, hogy a „Magyar Mercur” észlelt hiány pótlására volt bivatva. — Egy évtized alatt a „Magyar Mercur” megfelelni igyekezett feladatának, mely főképen arra szorított, hogy **sorsolás és értékpapírok huzásait gyorsan és pontosan eszközölje, pénzügyi és tőzsdei kérdésekben, szak-szerű fejtegetések és lelkiismeretes információk útján tanácsot szolgáltson.** — A „Magyar Mercur” jövőben még inkább fog igyekezni, hogy nemcsak az eddigi színvonalon maradjon, hanem **hogy tartalmassága folyton gyarapodjék.**Tudósításokat fogunk hozni nemcsak az értékpiacon, hanem a **gabona- és terménytőzsdéről is**, hogy ekként az olvasóink sorában levő számos gazdaember jogos igényeit kielégítsük. A sorsolási értesítőben gondunk lesz a hátralékok pontos és kimerítő kimutatására.Különös figyelmet fogunk fordítani a **szerkesztői üzenetek** rovására, melyben úgy mint eddig előfizetőink minden hozzáuk intézett kérdésére legjobb tudomásunk szerint fogunk azonnali feleletet adni. Szerkesztőség számára biztosítottuk a legjobb pénzügyi szakérők közmunkáját és intézkedtünk, hogy a lap kiállítása körül is ezekben az újítások lépjenek életbe. Szóval oda fogunk törekedni, hogy a „Magyar Mercur” a tőkepénzes, takarékoskodó és tőzsde iránt érdeklő magán-sok, nemkülönben a bankok, takarékpénztárak és más pénzintézetek **nélkülözhetlen, és a mi szintén méltánylandó, le- olcsóbb közlönye legyen.****Előfizetési ár:**Budapesten házhoz hordva, vagy vidékre postai szállítással
Egész évre 2 forint. — Félévre 1 forint.**A „MAGYAR MERCUR”**

szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, hatvani utca 17. sz.